

Lausunto

24.09.2023

Asia: VN/20785/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024-2027 ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finlands Svenska Skolungdomsförbund rf tackar möjligheten till att ge ett utlåtande i förslag till regeringens proposition om indexjustering av vissa förmåner och belopp.

FSS ger kritik över den korta remisstiden och ifrågasätter ifall tillräckliga konsekvensbedömningar gjorts. En remisstid på fem arbetsdagar är varken i linje med anvisningarna för hörande vid författningsberedning eller på något sätt rimlig, speciellt då lagförslagen påverkar medborgarnas inkomster och grundläggande rättigheter. Precis som justitiekansler Tuomas Pöysti uttalat sig (HS 22.09), är FSS oroad över att regeringen inte gjort tillräckliga konsekvensbedömningar eller bedömt korseffekterna av propositionen med andra ändringar i socialskyddet.

FSS motsätter sig regeringens planer att indexjustera av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex. I vårt utlåtande fokuserar FSS på indexjusteringen av studiestödet, eftersom den målgrupp vi representerar, kommer att påverkas av regeringens förslag att indexfrysa studiestödet.

Studiestödet är en viktig och avgörande social förmån som möjliggör tillgänglig och jämlik utbildning för alla medborgare. Av denna orsak är FSS oerhört oroad över regeringens förslag att indexfrysa studiestödet och vill understyrka de skadliga konsekvenser indexfrysningen kan medföra.

Ökad klyfta i utbildningsmöjligheter

Att frysa indexjusteringen av studiestödet skulle enligt förslaget skära ner 31,70 euro av stödet. Detta kombinerat med nedskärningarna i bostadsbidraget (76 euro av studerandehushåll) innebär att regeringens åtgärder skär avsevärt ner studerandes försörjningsmöjligheter. Studeranden lever ofta med begränsade ekonomiska resurser och är sällan i en position att kompensera för minskningen av studiestödets värde. Detta innebär att de redan sårbara grupperna i samhället skulle drabbas hårdast av denna åtgärd. Det resulterar även i en ökad klyfta i möjligheterna att studera mellan studeranden från olika socioekonomiska bakgrunder.

Längre studietider

I samverkan med nedskärningarna i bostadsbidraget kommer studerandes inkomster sjunka anmärkningsvärt. Då inkomsterna sjunker och deltidsarbete blir alltmer olönsamt, betyder det i praktiken att heltidstudier försvåras. Konsekvensen av detta blir allt längre studietider och risken för att studerande hoppar av utbildningen ökar.

Motverkar utbildningsmålen

Minskningen av det reella värdet av studiestödet skulle medföra att många studeranden tvingas ta på sig större skuldbörder för att finansiera sina studier eller helt enkelt avstå från att studera på grund av ekonomiska svårigheter. Detta skulle ha negativa konsekvenser för regeringens utbildningsmål.

I stället för att frysa indexeringen av studiestödet bör regeringen arbeta för att säkerställa att studiestödet förblir i takt med inflationen och kostnadsutvecklingen. Detta skulle garantera att utbildningsmöjligheterna förblir tillgängliga och rättvisa för alla och att vi kan fortsätta att investera i våra ungdomars framtid och i samhällets utveckling som helhet. Att frysa indexeringen av studiestödet är ett steg i fel riktning och vi uppmanar beslutsfattare att ompröva denna skadliga åtgärd. Med denna motivering motsätter FSS regeringens proposition om indexjustering av vissa förmåner.

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

Wasström Vilma
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf